

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ԱԿԵՐԾՄ

Տարածաշրջական
սպառազգային
համակարգային

International Foundation
for Electoral Systems

Տարածաշրջական սպառազգային
համակարգային, հայոց համայնքային գույնի
Ազգային համակարգային կենտրոն

Səsvermə günü (2 aprel) Məntəqə Seçki Komissiya katibinin səlahiyyətləri

Yeni koronavirus (SARS-CoV-2) səbəb olduğu infeksiyanın (COVID-19) yayılmasının prevensiyası məqsədi ilə, səsvermə binasında girən/çıxan və binada olma/hərəkət edərkən riayət ediləsi sanitariya-gigiyenik tədbirlər:

Məntəqə Seçki Komissiyasının qeydiyyat jurnalında qeydə almaq:

- Seçki məntəqəsinə daxil olan şəxslərin sağlamlıq vəziyyətinin yoxlanılması nəticəsində qızdırma halları aşkar olduqda;
- Seçki məntəqəsindəki şəxslərin təkrar termoskrinin qızdırma halları aşkar olduqda;
- Maska taxmaq qaydasını pozan şəxslər haqqında məlumat.

Saat 07:00 – 08:00

- Seçki məntəqəsi açıllarən komissiya sədrindən seçkilər gününün Qeydlər kitabını, Qeydiyyat jurnalını, səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu və nümayiş protokolunu təhvil alın. Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu seçki məntəqəsində gözaçarpan yerə asın.
- Səsvermə günün Qeydlər kitabının birinci və ikinci səhifələrinə seçki məntəqəsinin açılışı zamanı səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslərin adı və soyadını (onları seçən/təyin edən subyektləri göstərməklə), həmçinin səsvermə binasında olmaq hüququna malik olan bütün digər şəxslərin adı və soyadını (onları təqdim edən təşkilatı və seçki subyektləri göstərməklə) daxil edin və imza ilə təsdiqləyin. Səsvermə günün Qeydlər kitabının ikinci, həmçinin lazıim gəldikdə 10-cu və sonrakı səhifəsinə seçki məntəqəsinin açılışından sonra səsvermə binasında təqdim olunmuş komissiya üzvünün, səsvermə binasında olmaq hüququna malik olan digər şəxslərin göstəricilərini, səsvermə binasında daxil ola vaxtını göstərməklə daxil edin və onları imza ilə təsdiqləyin.
- Komissiyanın sədri tərəfindən komissiyanın xüsusi möhürü və qeydiyyatçıların möhürləri ilə möhürlənmiş paketi açıldıqdan sonra, qeyd olunmuş möhürün nömrələrini səsvermə günün Qeydlər kitabının 9-cu səhifəsində qeyd edin.
- Komissiya üzvləri arasında funksiyaların bölüşüdürülməsi üçün püşkatmanın nəticələrini səsvermə günün Qeydlər kitabının 3-cü səhifəsinə daxil edin.

Nəzərə alın!

- ✓ Əgər komissiya üzvü püşkatma ilə verilmiş funksiyani yerinə yetirilməsindən imtina edərsə, onun göstəricilərini səsvermə günün Qeydlər kitabının 25-ci səhifəsinə daxil etməlisiz.
- ✓ Komissiya üzvü püşkatma ilə müəyyən olunmuş funksiyalarının digər üzvləri üçün müvəqqəti olaraq verildikdə, məlumat səsvermə günün Qeydlər kitabının 5-ci səhifəsində daxil olmalıdır.
- Səsvermə günün Qeydlər kitabının 7-ci səhifəsinə və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokoluna seçicilərin vahid siyahısında və aparılaşı seçki qutusu siyahısında (mövcud olduğu təqdirdə) mövcud olan seçicilərin sayını daxil edin. Səsvermə bitdikdən sonra xüsusi siyahıda seçicilərin sayahısını nümayiş protokoluna və səsvermə günün Qeydlər kitabına daxil edin.
- Qəbul edilmiş seçki bülətenlərinin sayını seçki günün Qeydiyyat kitabının 7-ci səhifəsinə səhifəsində və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokolunda göstərin.
- Seçki qutusunun möhürlənmə vaxtını və seçki qutularının möhürlənməsinin fərdi nömrələrini səsvermə günün qeydlər kitabının 4-cü səhifəsində qeydə alın.
- Səsvermə günü Qeydiyyat kitabının 3-cü səhifəsində hər bir seçicinin qeydiyyatçıya verdiyi möhür nömrəsini qeyd edin.
- Səsvermə başlanana qədər komissiyanın sədri ilə birlikdə (birinci seçicinin göstəricilərindən başqa) yoxlama vərəqinin öz surətini çıxartma formasını doldurmaq tövsiyyə edilir. Ona da diqqət yetirin ki, komissiyanın iştirak edən bütün üzvləri yoxlama vərəqəsində imza atsınlar.

Saat 08:00-dan

- Seçki məntəqəsinə birinci seçici gələn kimi qeydiyyatdan keçirin, büləten götürün və bundan sonra birinci seçicinin göstəricilərini (adı, soyadı və Gürcüstan vətəndaşının şəxsi nömrəsi) yoxlama vərəqinə daxil edin və ona imza atdırın. Birinci seçicinin göstəricilərin Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə daxil edin.

Səsvermə prosesinin gedışatını nəzərə alın:

- Əgər markirovkanı yoxladıqda aşkar olunar ki, seçicidə markirovka vardır, onun kimliyinin seçilər günün Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə daxil edin.
  - Əgər seçicinin surətinin və təqdim etdiyi sənədlə/sənədlərlə/ seçicinin siyahısında olan fotosəkilin bir-birinə uyğun olmadığı hesab olunsa, müvafiq məlumatları seçilər günün Qeydlər kitabının 29-31-ci səhifələrində qeyd edin və imza ilə təsdiqləyin. Qeydlər kitabına sizin tərəfinizdən imza ilə təsdiqlənmiş seçici tərəfindən təqdim edilmiş şəxsiyyət vəsiqəsini təsdiq edən sənədin fotosurətini əlavə edin.
-

Saat 09:00-dan

- Aparılaşmış seçki qutusunun daşıyıcıları olan komissiya üzvlərinə neçə ədəd seçki bülleteni verildiyini və seçki məntəqəsindən aparılaşmış seçki qutusunun aparılma vaxtını Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsində qeyd edin.
-

Saat 12:00-da

- Qeydiyyatçılar tərəfindən sayılmış seçilərdə iştirak edən seçicilərin imzalarının sayını Qeydlər kitabının 7-ci səhifəsinə və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokoluna daxil edin.
-

Saat 17:00

- Qeydiyyatçılar tərəfindən sayılmış seçilərdə iştirak edən seçicilərin imzalarının sayını Qeydlər kitabının 7-ci səhifəsinə və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokoluna daxil edin.
-

Saat 20:00-a kimi

- Aparılaşmış seçki qutunun seçki məntəqəsinə gəldikdə komissiya katibinə aparılaşmış qutunun siyahısında imzaların, istifadə edilməmiş və ya korlanmış seçki bülletenlərin və xüsusi zərflərin sayının düzgünlüyünü yoxlamasını söyləyin. Uyğunsuzluq aşkar olduğu təqdirdə aparılaşmış seçki qutusunu aparan komissiya üzvləri izahat yazmalıdırular səbəbi göstərməklə. İzahatda qeyd olunan məlumatlar səsvermə nəticələrin yekun protokolunun məlumatlarında nəzərə alınmalıdır və əlavə olunmalıdır.
  - Seçicilərin imzalarının sayını aparılaşmış seçki qutusunun siyahısında, istifadə edilməmiş seçki bülletenlərin sayını, həmçinin Seçki Məntəqəsində qutunun gətirilmə vaxtını Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə daxil edin.
-

Saat 20:00-dan –qutunun açılışına dək

- Səsvermə günün Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə saat 20:00-dək növbədə duran seçicilərin sayını (mövcud olduğu təqdirdə) daxil edin.
  - Səsvermə günün Qeydlər kitabının 26-ci və 27-ci səhifələrində səsvermə binasında olan bütün komissiya üzvünün adı və soyadını (onları seçən/təyin edən subyektləri göstərməklə), həmçinin səsvermə binasında olma hüququna malik olan bütün digər şəxsin adı, soyadı (onların təqdimetdiyi təşkilatın və yaxud seçki subyektini göstərməklə) daxil edin və imza ilə onları təsdiqləyin.
  - Səsvermə günün Qeydlər kitabının 3-cü səhifəsində qeyd edin:
    - Komissiya üzvləri arasında püşkatma ilə sayıcıların funksiyalarının bölüşdürülmə nəticələri;
    - Püşkatma ilə seçilmiş seçki subyektlərinin nümayəndələrinin göstəricilərini, hansılar ki, sayıcılarla birlikdə həqiqi və ya batıl seçki bülletenlərin sayılması prosesində iştirak edirlər;
    - Seçki bülleteninin sayılması prosesini nəzarət etmək üçün müşahidəçilərdən seçilmiş nəzarətçilərin göstəricilərini.
-

Nəzərə alın!

Əgər komissiya üzvü və ya seçki subyektlərinin nümayəndəsi püşkatma ilə verilmiş funksiyani yerinə yetirməkdən imtina edərsə, onun göstəricilərini səsvermə günün Qeydlər gününün 25-ci səhifəsinə daxil edin.

- Sayıcılar tərəfindən sayılmış seçicilərin imzaların sayını, qeydiyyatçılar tərəfindən yazılış izahatda qeyd olunmuş göstəriciləri nəzərə alaraq (mövcud olduğu təqdirdə), səsvermə günün Qeydlər kitabının 7-ci səhifəsinə və nümayiş protokoluna əlavə edin.
-

- Seçicilərin vahid siyahısının, xüsusi və aparıları seçki qutusunun siyahısının (mövcud olduğu təqdirdə) seçki versiyalarını, istifadə edilməmiş və korlanmış seçki bülletenlərini ayrı-ayrı paketlərə yerləşdirin. Paketə yerləşdirərkən istifadə edilməmiş seçki bülletenlərinin künclərini kəsin.

- Seçicinin təqdim etdiyi şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlə/ seçicinin siyahısında olan fotosəkilin bir-birinə uyğun olmadığı sənədlərin sayını qeyd edin. Qeyd olunan məlumatları, həmçinin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin fotosurətinin sayını səevrmə günün Qeydlər kitabının 31-ci və səhifəsinə qeyd edin. Şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin fotosurətini möhürləyin. Möhürlənmiş paketə seçki məntəqəsinin adını, nömrəsini, sənədin növünü qeyd edin və möhür zolağını imzalayın.

Seçki qutusunun açılması, səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun tərtibi

- Sayıcılar tərəfindən batıl seçki bülletenlərini və seçki subyekti tərəfindən alınmış səslərin sayılarını hesabladiqlandan sonra, komissiya sədri ilə birlikdə məlumatların düzgünlüyünü yoxlayın. Alınan nəticələri səsvermə günün Qeydlər kitabının 7-ci səhifəsinə və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokoluna daxil edin (başqa seçki məntəqəsinə mənsub batıl seçki bülletenlərinin sayını yalnız Qeydlər kitabında göstərilir).

- Komissiyanın sədri ilə razılışmaqla səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu doldurun. Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu doldurarkən qeydiyyatçıların izahatlarında (mövcud olduğu təqdirdə) qeyd olunan göstəricilər nəzərə alınmalıdır.
Komissiyanın bütün üzvü səsvermə nəticələrinin yekun protokoluna imza atmağa borcludur, bununla onların seçki məntəqəsində olması təsdiqlənir. Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu komissiyanın xüsusi möhürü ilə təsdiqləyin.
Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu Qeydiyyat jurnalının verilmiş sənədlərin hissəsində qeyd edin.

Nəzərə alın!!

Məntəqə Seçki Komissiyası tərəfindən tərtib olunmuş səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu, əgər Məntəqə Seçki Komissiyasının üzvlərinin əksəriyyəti imzaladıqda, o hüquqi qüvvəyə malikdir. Səsvermə nəticələrinin yekun protokoluna daxil edilmiş göstəriciləri düzəltmək qadağandır.

Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun və dəyişirilmə protokolunun tərtib edilmə qaydasına Məntəqə Seçki Komissiya üzvlərinin dərslik təlimatında - III hissə, IV fəsil "Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun tərtib edilməsi" yarımbəndinə baxın.

- Seçki nəticələrini yekun protokolunun fotosurətini verərkən (istənilən halda) katiblə birlikdə imza atmalı və komissiyanın xüsusi möhürü ilə təsdiq etməlisiniz. Verilmiş fotosurəti Qeydlər kitabında daxil edin. Fotosurətin alınmasını alan şəxsə imzası ilə təsdiqlədin.

Nəzərə alın! Səsvermə nəticələrinin yekun protokolu / dəyişirilmə protokolu ilə əlaqədar komissiya üzvlərinin izahatları (mövcud olduğu təqdirdə), tələb olunma əsasında Dairə Seçki Komissiyası tərəfindən tələb olunuqdan 2 gün ərzində verilir.

-
- Səsvermə nəticələrin yekun protokolunu doldurarkən və fotosurətlərin verilməsindən sonra səsvermə günün Qeydlər kitabını və Qeydiyyat jurnalını bağlayın, sizin və komissiya sədrinin imzası və Məntəqə Seçki Komissiyanın möhrü ilə təsdiq edin.

NƏZƏRƏ ALIN!

Qeydiyyat jurnalında və səsvermə günün Qeydlər kitabının 21-ci – 24-cü səhifələrində səsvermə günün hər bir daxil olan ərizə/şikayəti qeydə alın və ərizəçi/şikayətçiye arayışı verin, orada ərizə/şikayətin alınma tarixi, vaxtı və qeydiyyat nömrəsi qeydə alınır. Arayışı imza ilə təsdiqləyin.

Səsvermə günün ərizə/şikayətlərə bağlı komissiya sədri tərəfindən həyata keçiriləsi səlahiyyətləri detallı olaraq Məntəqə Seçki Komissiya üzvlərinin dərslik təlimatının IV hissə baxın.